

Tåglägesavgift, passage- och emissionsavgift

1 Tåglägesavgift

Tåglägesavgiften är en kilometerbaserad avgift som har tre nivåer: hög, mellan och bas. Den geografiska indelningen för de olika nivåerna redovisas nedan. Avgiften baseras på tilldelad kapacitet.

Högnivå tillämpas på följande sträckor:

- Stockholms central–Göteborgs central:
 - Stockholms central–Älvsjö (inklusive Älvsjö godsbangård)
 - Älvsjö–Södertälje syd övre–Partille
 - Partille–Göteborgs central
- Göteborgs central–Malmö central:
 - Göteborgs central–Almedal
 - Almedal–Helsingborg–Landskrona östra–Kävlinge–Lund
 - Lund–Malmö central
- Malmö central–Stockholms central:
 - Malmö central–Arlöv
 - Arlövs–Åby–Katrineholm
 - Katrineholm–Södertälje syd övre –Älvsjö
 - Älvsjö–Stockholms central
- Stockholms central–Gävle:
 - Stockholms central–Ulriksdal
- Ulriksdal–Gävle
- Karlberg–Stockholm södra:
 - Karlberg–Stockholm city
 - Stockholm city–Stockholm södra
- Malmö central–Triangeln–Hyllie–Lernacken
- Malmö central–Östervärn
- Arlöv–Östervärn
- Lockarp–Svågertorp–Hyllie
- Fosieby–Svågertorp
- Svågertorp–Lernacken
- Lernacken–Peberholmen
- Helsingborg–Åstorp
- Hässleholm–Kristianstad

- Alvesta–Växjö
- Gubbero–Olskroken
- Olskroken–Göteborgs norra
- Olskroken–Göteborg Marieholm–Göteborg Kville–Pölsebo–Skandiahammen
- Göteborg Olskroken–Öxnered
- Öxnered–Vänersborg
- Laxå–Kristinehamn–Karlstad–Kil
- Jönköping–Nässjö
- Flemingsberg–Södertälje centrum
- Stockholm–Bålsta
- Falun–Borlänge
- Hallsberg–Mjölby
- Hovsta–Hallsberg
- Råtsi–Svappavaara
- Riksgränsen–Luleå (inkl. Kiruna malmbangård–Peuravaara och Gällivare–Koskullskulle)

Mellannivå tillämpas på följande sträckor:

- Boden–Nyfors–Bastuträsk–Hällnäs–Vännäs
- Vännäs–Umeå–Gimonäs
- Gimonäs–Örnsköldsvik–Västerasby
- Västerasby–Härnösand–Sundsvall
- Sundsvall–Gävle
- Vännäs–Mellansel–Forsmo–Långsele–Bräcke
- Bräcke–Ånge–Bollnäs–Ockelbo–Gävle
- Ockelbo–Storvik
- Gävle–Storvik
- Storvik–Avesta Krylbo–Fagersta–Frövi–Hovsta
- Storvik–Falun
- Borlänge–Ludvika–Ställdalen–Frövi
- Frövi–Jädersbruk
- Borlänge–Avesta Krylbo–Sala–Uppsala
- Sala–Tillberga–Västerås norra
- Bålsta–Västerås central
- Snyten–Kolbäck

- Fagersta–Ängelsberg
- Västerås–Kolbäck–Valskog–Arboga–Jädersbruk–Hovsta
- Kolbäck–Rekarne
- Södertälje syd övre–Eskilstuna–Rekarne–Valskog
- Åkers Styckebruk–Grundbro
- Älvsjö–Nynäshamn–Eskilstuna–Flen–Nyköping S–Oxelösund
- Linköping–Bjärka Säby
- Kil–Charlottenberg (riksgränsen)
- Kil–Öxnered
- Kornsjö–Skälebol
- Falköping–Jönköping
- Jönköping–Vaggeryd–Värnamo
- Göteborg Kville–Uddevalla
- Almedal–Borås
- Borås–Värnamo–Alvesta
- Växjö – Kalmar
- Emmaboda –Karlskrona C
- Furet–Landeryd
- Torup–Hyltebruk
- Älmhult–Olofström
- Eldsberga–Markaryd–Hässleholm
- Åstorp–Hässleholm
- Kristianstad –Gullberna (Karlskrona))
- Arlöv–Flädie–Kävlinge–Teckomatorp–Helsingborg godsbangård
- Östervärn–Fosieby–Lockarp
- Lockarp–Trelleborg
- Lockarp–Ystad–Simrishamn

Basnivå gäller för järnvägsnätet i övrigt.

Trafikverket har utvecklat en kalkylator för att beräkna Trafikverkets avgifter för transport på järnväg mellan givna trafikplatser beräknas. Kalkylatorn är en webbapplikation och nås via <https://jvk.trafikverket.se/>.

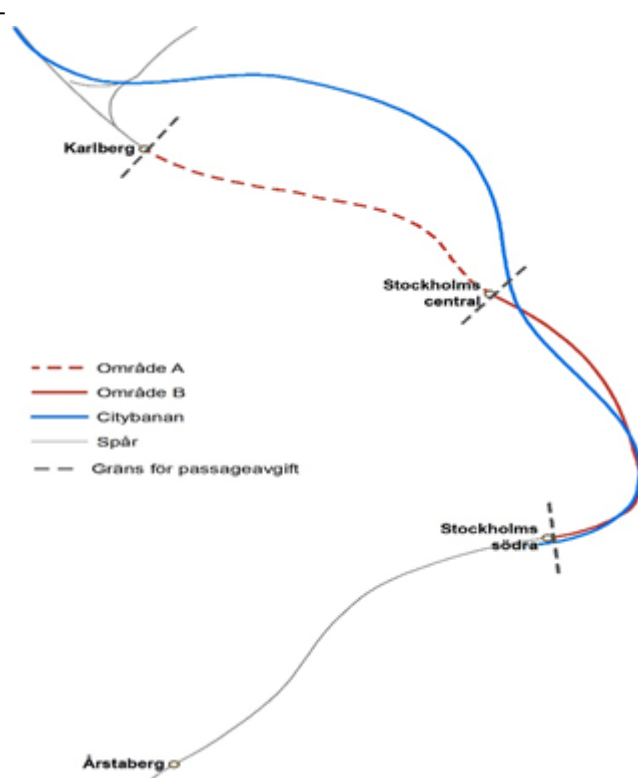
2 Passageavgift

Passageavgift tas ut helgfri måndag till fredag kl 06:00–09:00 och 15:00–18:00 i nedan beskrivna områden.

2.1 Beräkningsexempel Stockholm

I Stockholm tas avgiften ut för:

- Stockholms central–Karlberg, samtliga spår (område A)
- Stockholms central–Stockholms södra, samtliga spår (område B).

Exempel för Stockholm:

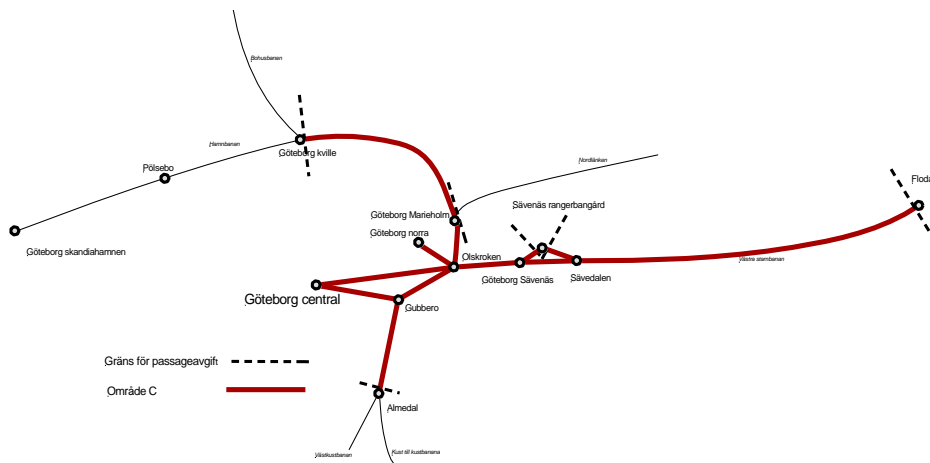
1. Ett tåg från Uppsala kör mot Norrköping via Stockholms central. Tåget kör in via Karlberg 06.15 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Karlberg–Stockholms central). Tåget kommer till Stockholms central och kör vidare 06.30 mot Norrköping via Stockholm södra och då tas ytterligare en passageavgift ut (Stockholms central–Stockholm södra).

Totalt 2 passageavgifter för tågläget.

2. Ett tåg från Falun kör mot Stockholms central. Tåget passerar Karlberg 15.40 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Karlberg–Stockholms central).
1 passageavgift för tågläget.
3. Tågsättet i exempel 2 har vänt vid Stockholms central och ska köra ett nytt tågläge till Falun 16.05 samma dag. Vid avgång 16.05 tas en passageavgift ut (Stockholms central–Karlberg).
1 passageavgift för tågläget.
4. Ett tåg från Falun kör mot Stockholms central. Tåget passerar Karlberg 17.40 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Karlberg–Stockholms central).
1 passageavgift för tågläget.
5. Tågsättet i exempel 4 har vänt vid Stockholms central och ska köra ett nytt tågläge till Falun 18.05 samma dag. Vid avgång 18.05 tas inte någon passageavgift ut eftersom tåget inte kommer att köra på området för passageavgift inom den tid då passageavgift tas ut. *Ingen passageavgift för tågläget.*
6. Ett tåg från Gävle kör mot Linköping via Stockholms central. Tåget kör in via Karlberg 17.55 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Karlberg–Stockholms central). Tåget kommer till Stockholms central 18.00 och kör sedan vidare 18.05 mot Linköping via Stockholms södra. Det blir ingen ytterligare passageavgift för tåget eftersom det inte kommer att köra på området för passageavgift inom den tid då passageavgift tas ut.
1 passageavgift för tågläget.
7. Ett tåg från Uppsala kör mot Stockholms central. Tåget passerar Karlberg 15.08 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Karlberg–Stockholms central). Passagerare lämnas av på Stockholms central.
1 passageavgift för tågläget
8. Tågsättet i exempel 7 har vänt vid Stockholms central och ska köra ett nytt tågläge med annan trafikuppgift (tjänstetåg) till Hagalund (depå) 15.25 samma dag och en passageavgift tas ut (Stockholms central–Karlberg). *1 passageavgift för tågläget*
9. Ett tåg från Göteborg kör mot Stockholms central. Tåget passerar Stockholms södra 15.08 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut (Stockholms södra–Stockholms central). Passagerare lämnas av på Stockholms central. *1 passageavgift för tågläget*
10. Tågsättet i exempel 9 ska köra ett nytt tågläge från Stockholms central med annan trafikuppgift (tjänstetåg) till Hagalund (depå) klockan 15.25 samma dag och en passageavgift tas ut (Stockholms central–Karlberg).
1 passageavgift för tågläget

2.2 Beräkningsexempel Göteborg

I Göteborg tas avgiften ut för samtliga spår i ett område som begränsas av ”Gräns för passageavgift” vid Floda, Almedal, Göteborg Kville, Göteborg Marieholm och Sävenäs rangerbangård (område C).

Exempel för Göteborg:

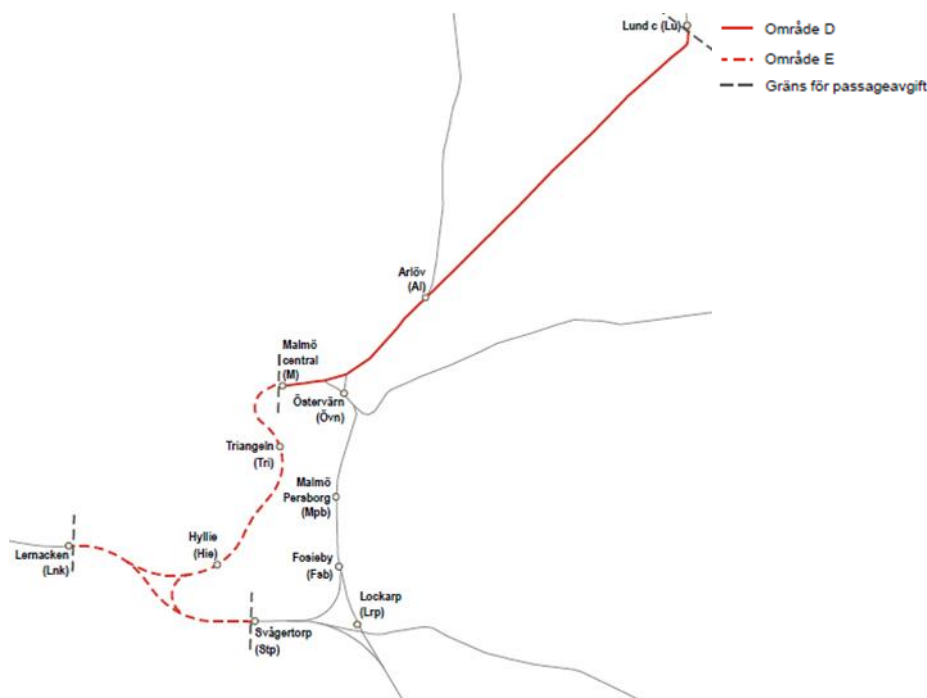
1. Ett tåg från Stockholm är på väg mot Göteborgs central. Tåget kör in via Floda 06.30 en helgfri vardag. En passageavgift tas ut vid passagen av Floda (Floda–Göteborgs central). *1 passageavgift för tågläget.*
2. Ett tåg från Malmö kör mot Göteborgs hamn. Tåget passerar Almedal 08.50 och fortsätter sedan mot Göteborgs hamn via Gubbero, Olskroken och Göteborg Kville. En passageavgift tas ut (Almedal–Göteborg Kville). *1 passageavgift för tågläget.*
3. Ett tåg kör från Sävenäs rangerbangård 08.45 en helgfri vardag och en passageavgift tas ut. Tåget kör till Göteborgs hamn. *1 passageavgift för tågläget.*

2.3 Beräkningsexempel Malmö

I Malmö tas avgiften ut för

- samtliga spår i ett område som begränsas av ”Gräns för passageavgift” vid Lund och Malmö central (område D). Tåg i relation Malmö godsbangård/central–Östervärn belastas inte av någon passageavgift.
- samtliga spår i ett område som begränsas av ”Gräns för passageavgift” vid Malmö central, Svågertorp och Lernacken (område E).

Om både område D och E trafikeras tas maximalt två passageavgifter ut per tilldelat tågläge.

Exempel för Malmö:

1. Ett tåg från Stockholm är på väg mot Lernacken. Tåget kör in via Lund 07.30 en helgfri vardag. En passageavgift tas ut vid passagen av Lund (Lund–Malmö central). Tåget kör mot Malmö central där det fortsätter till Citytunneln 08.00. Vid passagen från Malmö central till Citytunneln tas ytterligare en passageavgift ut (Malmö central–Lernacken).
Totalt 2 passageavgifter för tågläget.
2. Ett tåg från Göteborg är på väg mot Lernacken. Tåget kör in via Lund 07.30 en helgfri vardag. En passageavgift tas ut vid passagen av Lund (Lund–Malmö central). Tåget kör via Östervärn–Fösieby mot Svågertorp och passerar Lernacken 08.00. *2 passageavgifter för tågläget.*
3. Ett tåg startar från Malmö godsbangård och kör mot Trelleborg. Tåget avgår 16.05 en helgfri vardag. Ingen passageavgift tas ut för tågläget eftersom sträckan Malmö godsbangård–Östervärn inte inkluderas i område D.

3 Emissionsavgift

Emissionsavgiften speglar de samhällsekonomiska kostnader i termer av miljö- och hälsoeffekter som en tillkommande tågrörelse ger upphov till. Det handlar om kostnaderna för utsläpp av koldioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolväten och partiklar. Emissionsavgiften beror dels på motorns miljöklass, dels på mängden förbrukat drivmedel. Se övrig text i kapitel 6 i JNB.

För förbränningsmotordrivna fordon tas emissionsavgift ut enligt nedan.

Emissionsavgifter	Avgift kompressionständer motor		Avgift gnisttänder motor	
	kr/liter ⁽¹⁾	kr/m ³ ⁽²⁾	kr/liter ⁽¹⁾	kr/m ³ ⁽²⁾
Loktåg, bas	3,20	3,76	2,14	2,71
Loktåg, miljöklassade steg III A	2,07	2,43	2,07	2,43
Loktåg, miljöklassade steg III B	1,66	1,95	1,66	1,95
Motorvagnar, bas	3,13	3,68	2,07	2,62
Motorvagnar, miljöklassade steg IIIA	1,72	2,02	1,72	2,02
Motorvagnar, miljöklassade III B	1,42	1,66	1,42	1,66

¹ Flytande drivmedel

² Gasformiga drivmedel

Förbrukad mängd (liter och/eller kubikmeter) drivmedel ska redovisas för all trafik på Trafikverkets järnvägsnät, inte bara vid användande av tågläge. För miljöklassade fordon ska fordonsnummer och förbrukad mängd drivmedel per fordonsindivid anges på självdeklarationen.

Nedan redovisas räkneexempel på hur avgiften kan beräknas.

3.1 Exempel 1: Loktåg, bas

För ett loktåg med en icke emissionsklassad dieselmotor (kompressionständer) tillämpas avgift bas i kr/liter diesel. Fordonet har förbrukat 400 liter diesel. Den totala avgiften blir 400 liter \times 3,20 kr/liter = 1280 kr.

3.2 Exempel 2: Gasdrivet motorvagnståg, miljöklass steg III B

För ett gasdrivet motorvagnståg med gnisttänder motor som uppfyller utsläppsgränsvärdena för miljöklass III B är avgiften 1,66 kr/m³ gas. Fordonet har förbrukat 320 kubikmeter gas.

Den totala avgiften blir 320 m³ \times 1,66 kr/ m³ = 531,2 kr.

3.3 Exempel 3: Dual-fuel motordrivet loktåg, miljöklass steg III A

För ett loktåg med en kompressionstænd dual-fuel-motor tillämpas både avgiften för flytande och för gasformigt drivmedel. Fordonet har förbrukat 160 liter diesel och 205 kubikmeter gas. Den totala avgiften blir $160 \text{ liter diesel} \times 2,07 \text{ kr/liter} + 205 \text{ m}^3 \times 2,43 \text{ kr/ m}^3 = 829,4 \text{ kr}$